

Les persones amb discapacitat intel·lectual enguany ja poden votar

► Espanya va signar la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat l'any 2007, en què es contemplava l'obertura del dret a vot, però la normativa ha entrat a la pràctica al

LAURA CUGAT GIRONA

■ Les eleccions generals i municipals d'enguany són les primeres en les quals és possible el dret a vot de forma unànime. La diferència respecte als anys anteriors és que el desembre passat hi va haver una modificació de la Llei Orgànica del Règim Electoral General (LOREG) que abans permetia als jutges decidir si atorgar o no el dret a vot a persones que tenen una discapacitat intel·lectual i que estaven incapacitades. La pressió de les entitats d'arreu d'Espanya que donen suport a persones amb discapacitat, entre d'altres factors, ha permès un canvi a la LOREG i que aquesta vagi en consonància amb el que determina la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat de les Nacions Unides, que es va signar el 13 de desembre de 2006 a Nova York, i que indica que votar és un dret que tenim tots. Els experts es mostren molt satisfets amb aquest avanç i consideren que la formació i l'orientació cap als nous votants són essencials.

L'educadora social i directora de la Fundació Estany de Banyoles, centre que dona suport a les persones amb discapacitat intel·lectual i a les seves famílies, Isa López, explica que «a Espanya, la majoria de persones amb discapacitat intel·lectual passen per processos d'incapacitació que les inhabilita gairebé de tot, comptant amb un tutor legal que decideix per elles. Ara s'està treballant per canviar aquests processos per tal que siguin més respectuosos per a les persones i que aquestes puguin decidir sobre aspectes de la seva vida». Segons López, aquesta obertura legal es deu, en part, a l'esforç de les entitats d'arreu de l'Estat que es dediquen a l'acompanyament de persones amb discapacitat. Pertal de donar suport al dret a vot del col·lectiu, la xarxa d'organitzacions a escala estatal Plena Inclusión ha iniciat el projecte «El meu vot compta». López apunta que segons organitzacions com DINCAT, «a Catalunya, fins ara hi havia unes 11.000 persones que se'ls havia retirat el dret a vot, i unes 100.000 a Espanya». La mateixa afirma que entitats com la Fundació Estany «tenim una feina molt important d'acompanyament perquè els usuaris exerceixin un vot conscient i perquè ells ho visquin així, fent-los sentir que es té en compte la seva opinió», fins ara apartada.

«A ningú se li qüestiona el seu dret a votar, per tant, no té sentit que es qüestioni persones que tenen alguna discapacitat»

ROSÓ ALTABA
PRESIDENTA DE LA FUNDACIÓ ESTANY

L'advocat i director de la Fundació Tutelar que dona suport social, econòmic i jurídic a persones amb discapacitat intel·lectual, entre d'altres casos, Pep Solé, incideix en el fet que «la limitació del dret a vot anterior era una manera de protegir la persona amb discapacitat per tal de no rebre influències, per exemple, a l'hora de votar, però aquesta protecció s'ha de buscar d'altres formes i no a partir de la privació de drets. Per protegir, el que cal és lluitar contra els que volen manipular». En el cas de les últimes eleccions, Solé informa que «hi ha hagut denúncies cap a gent que omplia les butlletes de persones amb discapacitat sense la seva voluntat». «La història recent demostra que l'encert a l'hora de votar no depèn de la discapacitat sinó de la voluntat de les persones», considera Solé.

Formació i orientació

«Pensem que les persones amb discapacitat han de poder votar però han de comptar amb tota la informació necessària», apunta Isa López.

En Marc, membre de l'Associació POTS, votant per primera vegada en les eleccions generals. ASS. POTS La Blanca, una de les usuàries de la Fundació Estany, practicant el dipòsit del vot a l'urna. F. ESTANY

pez. En aquest sentit, la Fundació Estany va organitzar «uns tallers molt bàsics per explicar què és la democràcia o què vol dir votar. També els vam informar dels partits polítics que es presentaven amb imatges i paraules clau de cada partit, a banda de fer tallers pràctics per saber com exercir el vot». La mateixa afegeix que «ara estem continuant els tallers per parlar de les eleccions europees i municipals, a més de fer una visita a l'Ajuntament de Banyoles i tenir trobades amb els partits locals. A aquelles persones a qui els resultava més complicat entendre-ho, els vam explicar l'opció del vot en blanc». En aquest sentit, «el nostre objectiu és preparar el terreny perquè els usuaris del centre puguin votar amb consciència», emfatitza

López. Com a valoració, l'educadora social confessa que «ha estat i és un procés molt enriquidor tant per als professionals com per a les persones amb discapacitat que hi participen. Anar a votar per ells va ser molt important perquè van veure que es comportaven com la resta en una activitat en la qual estaven exclosos. Va ser molt emocionant». La presidenta de la Fundació Estany, Rosó Altaba, subratlla amb fermesa que «absolutament tothom ha de tenir el dret a votar, no hi ha un vot bo i un de dolent segons convingui». El fill d'Altaba pertany al petit col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual que ja tenien dret a vot. La mare confessa que «a en Pere li encanta votar, sap els programes electorals, coneix els polítics per televisió i ell decideix a qui elegir». En aquest sentit, Altaba destaca que «l'obertura que s'ha produït era necessària; a ningú se li qüestiona el seu dret a votar, per tant, no té sentit que es qüestioni a persones que tenen alguna discapacitat».

Una altra de les entitats gironines que treballa amb persones que tenen discapacitat intel·lectual i que també ha realitzat una preparació de cara als comicis és la Fundació Autisme Mas Casadevall, que dona suport i ajuda a persones que tenen Trastorn del l'Espectre Autista (TEA) i un grau de discapacitat intel·lectual entre el 65 i el 99%. La treballadora social del centre Mònica Colomé explica que «han rebut orientació de cara a les eleccions 10 persones d'entre 40 i 52 anys que tenen TEA i una discapacitat entre el 65 i el 75%». La mateixa ressalta que, d'aquest grup, «quatre ja votaven, mentre que sis ho fan per primer cop». L'activitat central de la formació va consistir en una visita a l'ajuntament de Banyoles, on l'equip d'alcaldia va ex-

plicar els espais i les funcions del consistori. Com a contrapartida, les persones usuàries van poder transmetre les seves propostes. Colomé subratlla que «a banda del dret a votar, també s'ha de donar el dret a decidir, que és el que s'haurà de treballar a partir de formacions i creant un engranatge entre les famílies i els professionals». La vocal del Patronat de la Fundació Mas Casadevall i representant de les famílies, Fina Bursat, confessa que ara «tothom té dret a emetre el vot però aquest s'hauria de matisar segons el grau de discapacitat que estingui, ja que hi ha determinades persones, com ara el meu fill, que no serien capaces de decidir a quina persona votar encara que fessin formacions».

Des de la Fundació Tutelar, el director, Pep Solé, apunta que «més que formacions, en el nostre cas hem fet orientacions de caràcter personal. El màxim esforç que hem fet és perquè vegin que la seva voluntat és la que compta i que no s'han de deixar influir per ningú».

La presidenta de l'Associació POTS de Palamós, Anna Pérez, defensa que «les persones amb discapacitat no són tan fàcils d'influir, tenen les idees molt clares, són sinceres i lliures». El seu fill, en Marc, que té TEA i discapacitat intel·lectual, enguany vota per primera vegada. En el cas de les generals, la seva mare explica que va ser ell qui va escollir el seu vot després d'haver fet un treball previ amb la família i els amics. Pérez reconeix que aquestes eleccions han estat diferents amb en Marc, ja que, en comptes de només acompanyar es pares, aquesta vegada ell també ha dipositat el seu vot a l'urna. En aquell moment, en Marc «estava molt content de poder fer el mateix que els altres», confessa la mare.